

Unge arbejdsmiljø

ELEVmateriale

Hvad er arbejdsmiljø ?

Arbejdsmiljø er de fysiske, psykiske og sociale faktorer, der påvirker den ansatte i forbindelse med jobbet.

Arbejdsmiljø er et samspil af de relationer, påvirkninger og vilkår, som ansatte arbejder under.

Med andre ord er det de relationer og vilkår, som gælder på arbejdspladsen.

Arbejdsmiljø kan deles op i fire kategorier

Fysisk arbejdsmiljø

Psykisk arbejdsmiljø

Ulykker/sygdomme

Andet

Fysisk arbejdsmiljø

- Dårlige arbejdsstillinger/ergonomi
- Tunge løft
- Vådt arbejde
- Kemi

Psykisk arbejdsmiljø

- Mobning
- Stress
- Vold og trusler om vold
- Trivsel
- Konflikter
- Støtte fra leder og kolleger

Ulykker/sygdomme

- Fald- og snuble ulykker
- Forbrændinger
- Stik, klemme og sårskader
- Løfteskader
- Eksem pga. vådt arbejde eller kemi

Andet

- Arbejdstider og pauser
- Arbejdspladsvurdering
- Arbejds miljørepræsentant

Arbejdsgiveren har pligt til at sørge for:

- at medarbejderne ikke bliver syge på grund af hverken det fysiske eller det psykiske arbejdsmiljø
- at oplære og instruere medarbejderne, så de kan udføre deres arbejde forsvarligt, så de ikke kommer til skade
- at indrette arbejdsstedet, så ingen kommer til skade
- at det fornødne sikkerhedsudstyr og værnemidler er til stede og anvendes efter den instruktion, der er givet
- at der er en arbejdsmiljøorganisation og en valgt arbejdsmiljørepræsentant, hvis der er over 10 ansatte

Som **ansat** har man pligt til:

- at rette sig efter den instruktion og oplæring, man har modtaget
- at anvende de hjælpemidler og værnemidler, man har fået anviset
- at meddele det til arbejdspladsens arbejdsmiljørepræsentant, hvis der opstår fejl og mangler, som man selv eller kollegerne ikke selv kan rette
- at bidrage til at fremme et godt fællesskab

Frem for alt: Brug din sunde fornuft 😊

Regler for unge under 18 år

Der gælder særlige arbejdsmiljøregler for unge under 18 år.

Reglerne gælder som hovedregel også for unge, der arbejder i arbejdsgiverens private husholdning eller i en familievirksomhed (hvor arbejdet udelukkende udføres af medlemmer af arbejdsgiverens familie).

Her gælder reglerne dog ikke, hvis der er tale om lejlighedsvist eller kortvarigt ufarligt arbejde.

Kilde: Arbejdstilsynet (At-vejledning 13.0.1 Juni 2018).

Hvad må børn og unge arbejde med?

Børn under 13 år

Børn under 13 år må som udgangspunkt ikke udføre arbejde for en arbejdsgiver. Men et barn under 13 år kan i konkrete tilfælde få tilladelse af politiet til at medvirke i kulturelle aktiviteter af erhvervsmæssig karakter, hvor der er tale om, at der er en arbejdsgiver. Aktiviteterne må ikke skade barnets sikkerhed, sundhed eller udvikling – eller gå væsentligt ud over barnets skolegang.

Kulturelle aktiviteter af erhvervsmæssig karakter, hvor der er en arbejdsgiver, kan fx være særlige sportsaktiviteter, opvisninger, teaterforestillinger, koncerter, cirkusforestillinger, radio, tv, filmoptagelser, reklamefilm og modelarbejde.

Hvad må børn og unge arbejde med?

Unge, som er 13-14 år, eller ældre og stadig omfattet af undervisningspligten, må arbejde med lettere arbejde.

Det kan fx være:

- Lettere arbejde inden for landbrug, gartneri, rideskoler – fx med fodring, udmugning, pasning af mindre husdyr og heste, bær- og frugtplukning
- Lettere rengøring, oprydning og borddækning
- Lettere manuel montering, dog ikke lodning og svejsning
- Lettere malearbejde, dog ikke sprøjtemaling
- Lettere budtjeneste, herunder piccoloarbejde og udbringning af aviser og reklamer
- Lettere arbejde med bogopsætning på biblioteker
- Lettere arbejde i butikker – fx med modtagelse, sortering prismærkning og pakning af varer
- Lettere ekspedition i forretninger, restauranter mv.

Unge, som ikke er omfattet af undervisningspligten

15 – 17 årige unge har nu lov til at arbejde på serveringssteder, hvor der serveres alkohol.

Det er lovligt at ansætte unge under 18 år, de er fyldt 15 år, og de har afsluttet 9. klasse.

De unge må arbejde med:

- Afrydning
- Opdækning
- Rengøringsarbejde
- Modtagelse af bestillinger
- Servering af alkohol, når dette sker i forbindelse med servering af mad og det sker under opsyn af personer over 18 år med den fornødne indsigt i arbejdet

Hvad må børn og unge ikke arbejde med?

Unge på 13-14 år samt ældre unge, der stadig er omfattet af undervisningspligten, må ikke arbejde med noget, der kan være farligt for deres sikkerhed og sundhed.

Børn og unge må fx ikke:

- **Arbejde med maskiner eller være tæt på dem.** Forbuddet gælder alle maskiner - undtaget ufarlige husholdnings- eller kontormaskiner som fx støvsugere og kopimaskiner.
- **Arbejde med farlige stoffer og materialer eller være tæt på dem.** Forbuddet gælder alle farlige stoffer og materialer
- **Arbejde med processer, der er farlige for deres sikkerhed og sundhed.** Det gælder især arbejde, der er fysisk belastende, fordi unges muskler, knogler og led ikke er fuldt udviklede. Unge må normalt ikke løfte mere ca. 12 kg.

Regler for unges arbejdstid

Gælder for unge på 13-14 år

De unge må arbejde:

- 2 timer om dagen på skoledage
- 7 timer om dagen på andre dage end skoledage
- 12 timer om ugen, på uger med en eller flere skoledage
- 35 timer om ugen i uger, hvor der er helt skolefri.

Regler for unges arbejdstid

Gælder for unge på 15-17 år, der er omfattet af undervisningspligten.

De unge må arbejde:

- 2 timer om dagen på skoledage
- 8 timer om dagen på andre dage end skoledage
- 12 timer om ugen, på uger med en eller flere skoledage
- 40 timer om ugen i uger, hvor der er helt skolefri.

Pauser og hviletid

Der er særlige regler omkring pauser og hviletid for undervisningspligtige unge under 18 år.

Hvis den daglige arbejdstid overstiger 4,5 timer, skal den unge have en pause på mindst 30 minutter. Pausen kan ikke placeres ved arbejdets begyndelse eller ved arbejdets slutning.

De unge skal have en sammenhængende hvileperiode på mindst 14 timer i døgnet og må ikke arbejde i tidsrummet fra kl. 20.00 til kl. 6.00.

De unge skal have 2 sammenhængende fridøgn inden for hver periode på 7 døgn. Heraf skal ét fridøgn normalt omfatte søndag. Hvis de 2 fridøgn ikke kan placeres i sammenhæng, skal det ene fridøgn lægges i umiddelbar tilknytning til en daglig hvil.

Ikke-undervisningspligtige unge, som er fyldt 15 år, må dog i visse tilfælde arbejde starte arbejdet kl. 04 (bagerbutik, staldarbejde), kl. 05 (avisudbringning) eller arbejde længere (til kl. 22 (kontorer, butik, servicestation), kl. 24 (teatre, biografer, koncertsteder o. lign.)

Pauser og hviletid

For både undervisningspligtige unge og ikke undervisningspligtige unge gælder det derudover, at:

Hvis den daglige arbejdstid er på 7 timer eller mere, skal arbejdstiden ligge samlet

Hvis den unge arbejder som led i en uddannelse, skal den tid, den unge bruger på undervisning, regnes med i arbejdstiden

Arbejdstiden skal lægges sammen, hvis den unge arbejder for flere arbejdsgivere.